

"Онкологія"

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Теоретичні та загальні питання онкології

Поняття про пухлину та пухлинний процес

Канцерогенез на рівні клітини, тканини, органа і організму. Будова пухлини та властивості пухлинної клітини. Види канцерогенів (фізичні, хімічні, біологічні) та механізм їх дії в розвитку пухлини. Сучасні уявлення про механізм канцерогенезу. Вплив зовнішнього та внутрішнього середовища на виникнення та розвиток злоякісних пухлин. Визначення понять "пухлинний ріст" та "пухлина". Ініціація, промоція й прогресія пухлини. Етіологія та епідеміологія злоякісних пухлин. Сучасні теорії пухлинного росту. Значення спадкових факторів, статі, віку, хронічних захворювань в виникненні пухлин у людини. Поняття про синхронний та метакронний рак. Ріст пухлини експансивний, інфільтруючий та апозиційний; екзофітний та ендофітний. Розповсюдження пухлини - проростання та метастазування. Розповсюдженість основних онкологічних захворювань в світі і по Україні. Захворюваність та смертність від злоякісних новоутворень. Організація онкологічної допомоги в Україні.

Класифікація злоякісних пухлин.

Морфологічна класифікація пухлин, поняття про ступінь дифференціації. Передпухлинні стани, морфологічна характеристика раку та інвазивного раку. Поняття "ранній рак", його діагностика та лікування. Облігатні та факультативні захворювання, тактика лікаря при їх діагностиці. Міжнародна класифікація пухлин по TNM, по стадії та клінічній групі.

Діагностика злоякісних пухлин

Збір та оцінка скарг і анамнезу у онкологічного хворого. Особливості об'єктивного дослідження при підозрі на злоякісну пухлину. Значення профілактичних оглядів в ранньому розпізнаванні раку. Види, методика та періодичність профілактичних оглядів. Основні методи діагностики в онкології: клінічні, рентгенологічні, УЗД, термографічні, ендоскопічні, МРТ, КТ, радіоізотопні, морфологічні. Види морфологічного дослідження та методи забору біопсійного матеріалу. Роль ендоскопічних методів лікування в діагностиці злоякісних пухлин. Радіонуклідні методи обстеження в онкології. Значення термографічних методів в діагностиці злоякісних пухлин.

Принципи та методи лікування злоякісних пухлин.

Поняття про радикальне, умовно-радикальне, паліативне та симптоматичне лікування в онкології. Основні методи лікування: хірургічний, променевий, хіміотерапевтичний, гормональний, біотерапія, комбінований та комплексний. Роль хірургічного методу лікування пухлин. Поняття про операбельність та резектабельність. Основні види оперативних втручань. Абластика та антибластика. Поняття анатомічності оперативних втручань. Поняття про розширені, комбіновані та циторедуктивні операції. Види лімфаденектомій. Променева терапія злоякісних пухлин. Показання, протипоказання, ускладнення. Методи променевого лікування (дистанційні та контактні). Показання та протипоказання до хіміотерапії. Методи

введення хіміопрепаратів. Класифікація протипухлинних препаратів. Сучасні уявлення про механізм їх дії. Гормонотерапія пухлин. Методи комбінованого і комплексного лікування пухлин.

2. Злоякісні пухлини окремих органів та систем

Рак шкіри та меланома.

Епідеміологія та розповсюдженість злоякісних пухлин шкіри у світі, серед населення України та Вінниччини. Передракові захворювання, фактори ризику та профілактика раку. Гістологічні та макроскопічні форми раку, клінічні особливості їх течії. Шляхи розповсюдженості, метастазування. Класифікація стадій за системою TNM. Стадіювання по Кларку та Бреслоу. Ранній рак. Перші ознаки, скарги та об'єктивні симптоми. Методи діагностики первинної пухлини та розповсюдженості злоякісного процесу. Диференційний діагноз. Методи лікування. Наслідки лікування. Прогноз. Реабілітація. Диспансеризація.

Рак губи, язика, слизових оболонок ротової порожнини. Пухлини слинних залоз.

Епідеміологія та розповсюдженість у світі, в Україні та на Вінниччині. Передракові захворювання, фактори ризику та профілактика раку. Гістологічні та макроскопічні форми раку, клінічні особливості їх течії. Шляхи розповсюдженості, метастазування. Класифікація стадій за системою TNM. Ранній рак. Перші ознаки, скарги та об'єктивні симптоми. Методи діагностики первинної пухлини та розповсюдженості. Диференційний діагноз. Методи лікування. Наслідки лікування. Прогноз. Реабілітація. Диспансеризація.

Рак щитоподібної залози.

Епідеміологія та розповсюдженість раку щитоподібної залози у світі, в Україні та на Вінниччині. Фактори ризику та профілактика раку. Передракові захворювання, передракові пухлини щитовидної залози та тактика лікаря після їх діагностики. Гістологічні, макроскопічні форми злоякісних новоутворень та клінічні особливості їх течії. Стадії раку за системою TNM. Перші ознаки. Скарги та об'єктивні симптоми раку. Спеціальні та інструментальні методи діагностики. Методи виявлення розповсюдженості раку щитовидної залози. Методи забору матеріалу з пухлини для морфологічної верифікації. Морфологічні форми раку щитовидної залози, особливості їх течії і діагностики та лікування. Диференційний діагноз. Методи лікування раку щитовидної залози. Показання та протипоказання до них. Показання та протипоказання до радіойодтерапії та гормонотерапії. Реабілітація хворих в післяопераційному періоді. Прогноз. Профілактика РЩЗ, диспансерний нагляд.

Рак грудної залози.

Епідеміологія та розповсюдженість раку грудної залози в Україні та на Вінниччині. Фактори ризику та профілактика раку. Передракові пухлини грудної залози та тактика лікаря після їх діагностики. Скрінінг раку грудної залози. Гістологічні, макроскопічні форми злоякісних новоутворень та клінічні особливості їх течії. Стадії раку за системою TNM. Ранній рак грудної залози та його морфологічні властивості. Перші ознаки. Скарги та об'єктивні симптоми раку. Спеціальні та інструментальні методи діагностики. Методи виявлення

розповсюдженості раку грудної залози. Методи забору матеріалу з пухлини для морфологічної верифікації. Клінічні форми раку грудної залози та особливості їх течії і діагностики. Диференційний діагноз. Методи лікування раку грудної залози. Роль гормонотерапії в лікуванні раку грудної залози. Показання та протипоказання до них. Реабілітація хворих в післяопераційному періоді. Профілактика РГЗ, диспансерний нагляд. Прогноз. Особливості течії та лікування раку грудної залози у чоловіків.

Рак легені.

Частота та епідеміологія раку легені в світі, Україні та на Вінничині. Анатомічні та фізіологічні властивості легеневої тканини та бронхів, впливаючих на виникнення та лікування раку, фактори ризику, сприяючі появі ракових пухлин, передракові захворювання легені. Паління та рак легень.

Гістологічні та макроскопічні форми злоякісних пухлин, їх клінічні властивості. Шляхи розповсюдження раку легені. Стадії раку за системою TNM. Клінічні форми. Поняття про ранній рак легені, перші симптоми. Скарги та об'єктивні симптоми хвороби. Особливості клінічного прояву центрального, периферичного та атипових форм раку. Додаткові та інструментальні методи діагностики раку легені: рентгенологічні, трахео-бронхоскопія, цитологічні та гістологічні. Методи забору матеріалу для морфологічного дослідження. Методи діагностики розповсюдженості пухлини: рентгенологічний, УЗД середостіння та печінки, сканографія печінки та лімфовузлів, комп'ютерна томографія та біопсія лімфовузлів. Ускладнення. Диференційний діагноз. Лікування хворих. Наслідки лікування. Прогноз. Реабілітація.

Неорганні пухлини середостіння та пухлини плеври

Частота та епідеміологія неорганних пухлин середостіння та плеври в світі, в Україні та на Вінничині. Фактори ризику, сприяючі появі злоякісних пухлин, передракові захворювання середостіння та плеври їх діагностика та лікування. Гістологічні та макроскопічні форми злоякісних пухлин середостіння та плеври, їх клінічні властивості. Шляхи розповсюдження злоякісних пухлин середостіння та плеври. Стадіювання злоякісних пухлин середостіння та плеври за системою TNM. Перші симптоми. Скарги та об'єктивні симптоми хвороби. Додаткові та інструментальні методи діагностики: рентгенологічні, трахео-бронхоскопія, цитологічні та гістологічні. Методи забору матеріалу для морфологічного дослідження. Методи діагностики розповсюдженості пухлини: рентгенологічний, УЗД середостіння та печінки, сканографія печінки та лімфовузлів, комп'ютерна томографія та біопсія лімфовузлів. Ускладнення. Диференційний діагноз. Лікування хворих. Наслідки лікування. Прогноз. Реабілітація.

Рак стравоходу та шлунка.

Частота та розповсюдженість злоякісних пухлин стравоходу у світі, серед населення України та Вінничини. Фактори ризику та профілактика раку. Гістологічні форми. Передракові захворювання та тактика лікаря після їх діагностики. Макроскопічні форми, особливості їх клінічної течії. Шляхи розповсюдження раку стравоходу та метастазування. Стадії раку за міжнародною системою TNM. Поняття про ранній рак. Перші симптоми захворювання. Скарги та об'єктивні симптоми. Ускладнення. Спеціальні та

інструментальні методи діагностики, діагностика розповсюдженості процесу. Диференційний діагноз. Лікування, наслідки лікування. Прогноз. Реабілітація. Спостереження.

Епідеміологія раку шлунка в світі, Україні, на Вінниччині. Фактори ризику, сприяючі розвитку раку. Передракові захворювання та тактика лікаря після їх діагностики. Гістологічні, макроскопічні форми та їх клінічні властивості. Стадії раку за системою TNM. Ранній рак шлунка та його властивості. Шляхи розповсюдження раку та метастазування. Перші симптоми захворювання. Клінічні форми раку шлунка по В.Х.Василенко. Ускладнення злякисних новоутворень шлунка. Спеціальні та інструментальні методи діагностики. Діагностика розповсюдженості процесу. Диференційний діагноз. Лікування хворого, вибір методу, показання та протипоказання. Наслідки лікування. Реабілітація хворих в післяопераційному періоді. Прогноз. Диспансерний нагляд.

Рак ободової та прямої кишки.

Розповсюдженість та частота раку ободової та прямої кишки серед населення світу, України та Вінниччини. Передракові захворювання та тактика лікаря після їх діагностики. Фактори ризику та їх профілактика. Гістологічні, макроскопічні форми раку ободової та прямої кишки та особливості клінічної течії. Форми росту та розповсюдженості злякисних пухлин товстої кишки, віддалені метастази. Класифікація стадій за системою TNM. Поняття про ранній рак, можливості його діагностики. Клінічні форми раку ободової та прямої кишки, особливості їх клініки, діагностики та лікування. Перші симптоми раку. Скарги та об'єктивні симптоми виражених стадій раку. Методи діагностики. Методи забору матеріалу для морфологічної діагностики розповсюдженості процесу. Ускладнення, клініка, діагностика та лікування. Наслідки лікування. Реабілітація, диспансеризація

Первинний та вторинний рак печінки. Рак підшлункової залози

Розповсюдженість та частота раку печінки та підшлункової залози серед населення світу, України та Вінниччини. Передракові захворювання та тактика лікаря після їх діагностики. Фактори ризику та їх профілактика. Гістологічні форми, форми росту та розповсюдження злякисних пухлин печінки та підшлункової залози, віддалені метастази. Класифікація стадій за системою TNM. Особливості клініки, діагностики та лікування злякисних пухлин печінки та підшлункової залози. Перші симптоми раку. Скарги та об'єктивні симптоми виражених стадій раку. Методи діагностики. Методи забору матеріалу для морфологічної діагностики розповсюдженості процесу. Ускладнення, клініка, діагностика та лікування. Наслідки лікування. Прогноз. Реабілітація, диспансеризація

Рак нирки та сечового міхура.

Пухлини нирки та місце рака серед них. Частота та епідеміологія. Рак нирки в Україні та на Вінниччині. Етіологія. Морфологія. Структури, з яких виникає рак нирки. Гістологічна будова та класифікація. Макроскопічна будова раку нирки, характеристика окремих форм. Розповсюдження пухлини шляхом росту, метастазування лімфогенне та гематогенне. Класифікація раку нирки за

системою TNM. Діагностика окремих стадій. Клінічні прояви: скарги, об'єктивні дані. Особливості клінічної течії та ускладнення: “гострий живіт”, “ренальна цитемія”, тромбози НПВ, анемія. Методи діагностики: УЗД, рентгенографія, екскреторна урографія, ретроградна пієлографія, комп'ютерна та магніторезонансна томографії, радіонуклідні методи дослідження. Лікування. Хірургічні методи втручання. Променева терапія. Медикаментозне лікування, гормонотерапія.

Пухлини сечового міхура та їх класифікація. Гістологічна та клінічна класифікація окремих форм. Частота та епідеміологія раку сечового міхура. Етіологія: фактори ризику, передракові захворювання, лікарська тактика. Гістологічна форми, клінічні особливості. Макроскопічні форми. Ріст та поширення пухлини. Шляхи лімфогенного та гематогенного метастазування. Первинно-множинні пухлини сечового міхура. Класифікація TNM. Клінічні прояви раку сечового міхура: гематурія, дизурія, біль, інфекція. Об'єктивні симптоми. Діагностика спеціальними методами обстеження: цистоскопія, флюоресцентне, цитологічне обстеження, біопсія, цистографія, тазова артеріографія, УЗД, лімфографія радіонуклідна, комп'ютерна томографія, лабораторна діагностика. Лікування: хірургічне, промєневе, хіміотерапевтичне, комбіноване, їх види та показання. Прогноз. Реабілітація. Спостереження.

Рак передміхурової залози.

Епідеміологія та розповсюдженість раку передміхурової залози серед населення світу, України та Вінниччини. Етіологія. Гістогенез та гістологічна класифікація, клінічна характеристика форм. Локалізація пухлини. Макроскопічні форми, їх клінічні властивості. Поняття про латентний рак. Поширення раку передміхурової залози шляхами росту, лімфогенного та гематогенного метастазування, особливості розповсюдження. Клінічна класифікація TNM, частота діагностики окремих стадій. Клінічні прояви, перші ознаки. Симптоми розвиненого та запущеного раку. Об'єктивні ознаки. Спеціальні методи обстеження: УЗД, забір морфологічного матеріалу для досліджень. Комп'ютерна томографія. Визначення розповсюдження пухлини. Дослідження простатичного специфічного антигену та його роль в діагностиці раку передміхурової залози. Диференційна діагностика. Лікування. Хірургічне: радикальні та симптоматичні втручання. Консервативна терапія: хіміотерапія та гормонотерапія раку передміхурової залози. Реабілітація. Прогноз. Спостереження.

Рак тіла та шийки матки.

Частота та розповсюдженість раку матки в Україні та Вінниччині та інших державах. Фактори ризику, які сприяють виникненню злоякісних новоутворень. Передракові захворювання тіла матки. Тактика лікаря після виявлення передракового захворювання. Структури, з яких виникає рак тіла матки. Класифікація гістологічних форм, їх частота та ступінь злоякісності. Макроскопічні форми ракових пухлин, їх частота та ступінь злоякісності. Локалізація злоякісних пухлин в тілі матки. Шляхи росту раку та метастазування новоутворення. Класифікація раку тіла матки за системою TNM. Частота виявлення раку тіла матки за окремими стадіями. Клінічні прояви та перші ознаки. Скарги та об'єктивні дані. Спеціальні методи дослідження: УЗД,

ендоскопія, рентгеноскопія, методики забору матеріалу для цитологічних та гістологічних досліджень. Методи діагностики розповсюдженості пухлини. Ускладнення раку тіла матки. Лікування: хірургічне, променеве, хіміотерапевтичне. Реабілітація та профілактика.

Частота та розповсюдженість раку шийки матки по Україні, Вінничині та інших державах. Фактори ризику, які сприяють виникненню злоякісних новоутворень. Передракові захворювання шийки матки. Тактика лікаря після виявлення передракового захворювання. Структури, з яких виникає рак шийки матки. Класифікація гістологічних форм, їх частота та ступінь злоякісності. Макроскопічні форми ракових пухлин, їх частота та ступінь злоякісності. Локалізація злоякісних пухлин в шийці матки. Шляхи росту раку та метастазування новоутворення. Класифікація раку шийки матки за системою TNM. Частота виявлення раку шийки матки за окремими стадіями. Клінічні прояви та перші ознаки. Скарги та об'єктивні дані. Спеціальні методи дослідження: УЗД, ендоскопія, методики забору матеріалу для цитологічних та гістологічних досліджень. Методи діагностики розповсюдженості пухлини. Ускладнення раку шийки матки. Лікування: хірургічне, променеве. Реабілітація та профілактика.

Рак яєчників.

Статистика та епідеміологія. Етіологія: фактори ризику, передракові захворювання, тактика лікаря. Морфологія пухлин: зародки, з яких виникають пухлини, гістологічна класифікація ВООЗ, морфологічна та клінічна характеристика окремих гістологічних форм. Класифікація раку яєчників за системою TNM. Частота діагностики окремих стадій пухлини. Характеристика вторинного раку яєчників та особливості його діагностики. Клініка первинного раку яєчників. Скарги, об'єктивні симптоми. Ознаки при бімануальному вагінальному обстеженні. Роль вишкрібного матеріалу та вагінальних мазків. Ультразвукове дослідження. Магніторезонансна та комп'ютерна томографія. Лапароскопія. Рентгенологічні обстеження. Серологічна діагностика – антиген СА-125. Лікування. Хірургічне радикальне – надпівхова екстирпація матки з яєчниками та резекція сальника. Спеціальне медикаментозне лікування: хіміопрепарати, схеми, комбіноване лікування, гормонотерапія. Реабілітація. Прогноз. Спостереження.

Злоякісні лімфоми.

Злоякісні новоутворення лімфоїдної та кровотворної систем. Їх частота та розповсюдження по Україні. Міжнародна класифікація лімфом. ***Лімфогранульоматоз.*** Етіологічні фактори ЛГМ: роль вірусів та імунного статусу, генетичного фактору, соціального стану населення. Три періоди розвитку ЛГМ. Міжнародна гістологічна класифікація морфологічних варіантів та їх характеристика. Класифікація ЛГМ за стадіями (Ann-Arbor, 1971 р.). Підстадії та їх характеристика. Клініка. Перші ознаки. Скарги. Об'єктивні симптоми. Залежність симптоматики від локалізації первинного процесу. Методи діагностики ЛГМ: загальний аналіз крові, термографія, пункційна та інцизійна біопсія. Особливості діагностики ЛГМ середостіння та заочеревинного простору: комп'ютерна томографія, УЗД, радіонуклідна лімфографія,

лапароскопія з біопсією. Диференційний діагноз. Лікування. Променева та хіміотерапія. Показання до їх проведення. Прогноз, профілактика.

Лімфосаркома та її походження. Частота її розповсюдження в світі, по Україні, Вінниччині. Морфологічна класифікація (ВООЗ, 1976 р.), гістологічна характеристика окремих форм. Трьохстадійна клінічна класифікація лімфосарком (1989 р.). локалізація пухлин та особливості течії. Клініка. Перші ознаки захворювання. Залежність клінічних проявів від локалізації первинної пухлини та стадії процесу. Особливості діагностики лімфосарком середостіння та заочеревинного простору. Спеціальні методи діагностики: УЗД, термографія, комп'ютерна томографія, пункційна та інцизійна біопсії, радіонуклідна термографія. Лапароскопія з біопсією. Диференційний діагноз. Лікування: хіміотерапія та променева терапія. Показання до їх проведення. Прогноз, профілактика. Реабілітація. Спостереження.

Злоякісні пухлини м'яких тканин та кісток

Частота та розповсюдженість злоякісних пухлин м'яких тканин та кісток серед населення України та Вінниччини. Епідеміологія цих пухлин в світі, та профілактика раку. Фактори ризику та передракові захворювання та тактика лікаря після їх діагностики. Макроскопічні форми, особливості їх клінічної течії. Гістологічні форми. Шляхи розповсюдження раку стравоходу та метастазування. Стадіювання злоякісних пухлин м'яких тканин та кісток за міжнародною системою TNM. Перші симптоми захворювання. Скарги та об'єктивні симптоми. Ускладнення. Спеціальні та інструментальні методи діагностики. Діагностика розповсюдженості злоякісного процесу. Лікування, наслідки лікування. Реабілітація. Прогноз. Спостереження

Пухлини заочеревинного простору.

Епідеміологія та розповсюдженість злоякісних пухлин заочеревинного простору у світі, серед населення України та Вінниччини. Передракові захворювання, фактори ризику. Гістологічні та макроскопічні форми злоякісних пухлин заочеревинного простору, клінічні особливості їх течії. Шляхи розповсюдження та метастазування. Класифікація стадій за системою TNM. Перші ознаки, скарги та об'єктивні симптоми. Методи діагностики первинної пухлини та розповсюдженості. Методи лікування. Наслідки лікування. Реабілітація. Диспансеризація.

Паліативна допомога онкологічним хворим

Принципи й філософія паліативної допомоги онкологічним хворим. Мета й можливості паліативної допомоги. Особливості курації невиліковних онкологічних хворих. Якість життя пацієнтів: визначення, основні показники, шляхи поліпшення. Вибір тактики паліативної допомоги. Загальні питання організації паліативної допомоги. Організаційна структура системи паліативної допомоги онкологічним хворим в Україні. Організація стаціонарної допомоги (відділення паліативної допомоги, хоспіс). Організація амбулаторної допомоги (денний стаціонар, кабінет протибольової терапії). Організація допомоги вдома. Хронічний больовий синдром у онкологічних хворих. Принципи лікування хронічного болю. Вибір методу лікування. Провідні клінічні синдроми. Методи корекції порушень гомеостазу в онкологічних хворих Фармакотерапія порушень гомеостазу в онко-

логічних хворих. Дихальні й серцево-судинні розлади. Ендокринні й метаболічні порушення. Шлунково-кишкові й конституціональні порушення. Неврологічні й урологічні розлади. Кістково-м'язові й трофічні порушення. Діагностика й корекція психічних порушень в онкологічних хворих. Основні види психічних розладів. Метастатичні пухлини, діагностика, принципи лікування. Симптоматична терапія та догляд за онкологічними хворими. Усунення болю, сучасні методи знеболення. Паліативна допомога хворим з порушеними функціями травного каналу: нудота, блювання, дисфагія, запор, пронос. Паліативне лікування хворих на асцит та гідроторакс. Профілактика та лікування пролежнів. Догляд за хворими із стомою. Методи тривалої аналгезії. Штучне харчування. Експертиза непрацездатності онкологічних хворих. Деонтологія в онкології.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ
для вступного іспиту до аспірантури
зі спеціальності “Онкологія”

1. Сучасна організація онкологічної допомоги населенню України.
2. Основні нормативні документи по організації онкологічної допомоги населенню.
3. Статистика, епідеміологія та географія онкологічних захворювань.
4. Захворюваність та смертність від злоякісних новоутворень.
5. Основні форми обліку та звітності онкологічних лікувальних установ, лікарень загального профілю відносно хворих на злоякісні новоутворення.
6. Реабілітація та принципи роботи ЛТЕ з онкологічними хворими.
7. Сучасні уявлення про механізм канцерогенезу.
8. Канцерогени та механізм їх дії у розвитку пухлини.
9. Вплив зовнішнього середовища на виникнення та розвиток злоякісних пухлин.
10. Вплив внутрішнього середовища на виникнення та розвиток злоякісних пухлин.
11. Прогресія та метастазування пухлини.
12. Канцерогенез на рівні клітини, органу, організму.
13. Облігатні та факультативні захворювання, тактика лікаря при їх діагностиці.
14. Імунологія злоякісних пухлин.
15. Морфологія пухлин. Класифікація пухлин. Характеристика окремих груп.
16. Розповсюдження пухлин - проростання та метастазування.
17. Класифікація злоякісних новоутворень та клінічні групи.
18. Особливості та методи рентгенологічної діагностики злоякісних пухлин.
19. Радіонуклідні методи обстеження в онкології.
20. Ультразвукова діагностика пухлин.
21. Лабораторні методи діагностики у онкологічних хворих.
22. Імунодіагностика в онкології.
23. Ендоскопічні обстеження у діагностиці пухлин.
24. Морфологічні методи діагностики злоякісних пухлин.
25. Організація та особливості онкологічної допомоги дітям.
26. Термографія у діагностиці злоякісних новоутворень.
27. Поняття про "ранній рак", його діагностика та лікування.
28. Принципи санітарно-гігієнічної профілактики злоякісних пухлин.

29. Основні принципи лікування онкологічних хворих.
30. Основні принципи онкологічних операцій у хворих.
31. Покази та протипокази до оперативних втручань.
32. Абластика та антибластика. Поняття анатомічності оперативних втручань.
33. Вплив на вибір методу оперативного лікування. Операбельність та резектабельність.
34. Радикальні хірургічні втручання. Розширені та комбіновані операції.
35. Паліативні операції. Симптоматичні та симультазивні хірургічні втручання.
36. Спеціальні методи хірургічного лікування.
37. Комбіноване та комплексне лікування онкологічних хворих.
38. Передопераційна підготовка хворих із злоякісними пухлинами.
39. Історія розвитку хіміотерапії. Групи хіміопрепаратів та їх дія на пухлину.
40. Показання та протипоказання до хіміотерапії. Шляхи введення хіміопрепаратів.
41. Ускладнення хіміотерапії, профілактика та лікування.
42. Фізична та патофізіологічна дія променів на пухлину.
43. Показання та протипоказання до променевої терапії.
44. Методи підведення та проведення променевої терапії.
45. Ускладнення променевої терапії, захист хворих, профілактика та лікування ускладнень.
46. Комбіновані та сполучені методи поліхіміотерапії та променевої терапії.
47. Гостра серцева та судинна недостатність. Профілактика. Діагностика та лікування.
48. Інфаркт міокарду. Попередження. Діагностика та лікування у онкологічних хворих.
49. Гостра дихальна та легенево-серцева недостатність. Діагностика та лікування.
50. Гостре порушення мозкового кровообігу. Діагностика та спеціальне лікування.
51. Кровотечі легенів та органів травлення; клініка, методи лікування та спеціальне лікування.
52. Тромбоемболія легневих та брижжових судин. Профілактика. Діагностика та методи лікування.
53. Гостра геморагічна анемія. Діагностика, лікування, відновлення крововтрати.
54. Цукровий діабет. Діагностика, лікування, особливості течії у онкологічних хворих та профілактика ускладнень.
55. Захворювання та пухлини наднирників. Клініка, діагностика, лікування.
56. Захворювання та пухлини гіпоталамо-гіпофізарної системи. Діагностика та лікування.
57. Частота та розповсюдженість злоякісних пухлин у дітей, організація онкодопомоги дітям.
58. Особливості внутрілікарняної інфекції. Алгоритм вибору антибіотиків. Методи контролю ефективності. Принципи вибору доз.
59. Синдромна терапія: лікування гострої судинної недостатності, респіраторного дистрес-синдрому, гострої печінкової недостатності. Отруєння ліками. Показання до раннього гемодіалізу.

60. Антиоксидантна терапія при запаленні, процесах у ранах, променевій терапії.
61. Передракові захворювання нижньої губи, їх діагностика та лікування.
62. Рак нижньої губи. Форми, стадія, діагностика, методи лікування.
63. Рак язика: форми, стадія, діагностика, методи лікування.
64. Рак слинних залоз. Діагностика та лікування.
65. Злоякісні пухлини верхньої та нижньої щелеп. Діагностика та методи лікування.
66. Рак слизових оболонок порожнини рота. Клініка, діагностика, методи лікування.
67. Рак гортані. Клініка. Діагностика. Методи лікування.
68. Рак щитовидної залози. Форми, клініка, діагностика, методи лікування.
69. Неорганні пухлини ший: гістогенез, клініка, діагностика, методи лікування.
70. Пухлини середостіння. Гістогенез, клініка, діагностика, лікування.
71. Передракові захворювання та доброякісні пухлини стравоходу; клініка, діагностика, тактика лікаря та лікування.
72. Рак стравоходу: частота, клінічні прояви. Методи діагностики. Хірургічне та променеве лікування.
73. Доброякісні пухлини та передракові захворювання легенів. клініка, діагностика, тактика лікаря та лікування.
74. Рак легені. Частота. Морфологічні та клінічні форми, ускладнення.
75. Рак легені. Клініка. Організація ранньої діагностики. Методи лікування.
76. Пухлини плеври: форми, клініка, діагностика, лікування.
77. Доброякісні пухлини та передракові захворювання шлунку; діагностика, тактика лікаря, методи лікування.
78. Рак шлунку, частота та розповсюдженість, морфологічні та клінічні форми. Стадії розвитку та ускладнення.
79. Клініка та організація ранньої діагностики раку шлунку. Методи лікування: хірургічний, хімотерапевтичний та променевий.
80. Кісти та доброякісні пухлини підшлункової залози. Клініка, методи обстеження, лікарська тактика.
81. Рак підшлункової залози. Клініка, сучасні методи діагностики.
82. Хірургічні та консервативні методи лікування раку підшлункової залози.
83. Рак печінки, жовчного міхура та зовнішніх жовчних протоків. Клінічні прояви, методи діагностики.
84. Хірургічні та консервативні методи лікування раку печінки, жовчного міхура та жовчевивідних шляхів.
85. Рак великого дуоденального соска. Клініка, методи діагностики, лікування.
86. Доброякісні пухлини та передракові захворювання товстої кишки. Клініка, методи діагностики, тактика лікаря.
87. Рак ободової кишки, морфологічні та клінічні форми. Клініка, методи обстеження, ускладнення, лікування.
88. Рак прямої кишки. Частота, стадії розвитку, клініка, організація ранньої діагностики, методи лікування.
89. Пухлини тонкої кишки. Клініка, діагностика, лікування.
90. Неорганні заочеревенні пухлини; гістогенез, клініка, діагностика, ускладнення, методи лікування.

91. Рак шийки матки: частота, стадії, форми, клініка, сучасні методи обстеження, організація ранньої діагностики.
92. Хірургічне, променеве та комбіноване лікування раку шийки матки.
93. Рак тіла матки: частота, гістогенез, стадії, клінічні прояви, організація ранньої діагностики.
94. Рак тіла матки: методи діагностики, хірургічне, консервативне та комбіноване лікування.
95. Рак яєчників, клінічні прояви, методи діагностики. Хірургічне, медикаментозне та комбіноване лікування.
96. Рак яєчників: морфологічні форми, частота і розповсюдженість, організація ранньої діагностики.
97. Рак зовнішніх статевих органів та піхви. Клінічні прояви, методи діагностики, хірургічне та комбіноване лікування.
98. Рак нирки: частота та розповсюдженість, форми, стадії розвитку.
99. Пухлини надниркової залози; клініка, діагностика, методи лікування.
100. Рак нирки. Клініка, методи обстеження, організація ранньої діагностики. Хірургічне та комбіноване лікування.
101. Пухлини верхніх сечовивідних шляхів; методи діагностики та лікування.
102. Рак сечового міхура та сечівника: форми, стадії, клінічні прояви, методи діагностики, лікування.
103. Рак прередміхурової залози: клініка, сучасні методи діагностики, лікування.
104. Рак яєчка та його придатків. Клініка, діагностика, методи лікування.
105. Мастопатії: морфологічні та клінічні форми. Клініка, методи діагностики. Лікарська тактика та методи лікування.
106. Рак статевого прутня. Клінічні прояви, діагностика, методи лікування.
107. Рак молочної залози: частота та розповсюдженість, клінічні форми, прояви, організація ранньої діагностики, методи лікування.
108. Рак шкіри, форми, клініка, методи лікування.
109. Меланома шкіри. Клініка, діагностика, лікування.
110. Злоякісні пухлини м'яких тканин: гістогенез, клініка, лікування.
111. Злоякісні пухлини кісток: морфологічні форми, особливості клінічного проявлення, методи лікування.
112. Гострий лейкоз: клінічні прояви. Діагностика, лікування.
113. Хронічний лейкоз: клініко-морфологічні форми, клінічні форми, діагностика, лікування.
114. Мієломна хвороба. Клініка, діагностика, лікування.
115. Лімфогрануломатоз; форми, клінічні прояви, лікування.
116. Лімфосаркома. Клініка, методи діагностики, лікування.
117. Вузловий зоб та хронічні тиреоїдити. Клініка, диференціальна діагностика з пухлинами. Лікування.
118. Особливості клінічних проявів та сучасні методи діагностики злоякісних пухлин у дітей.
119. Особливості хірургічних втручань, променевої та хіміотерапії при злоякісних новоутвореннях у дітей.
120. Неепітеліальні пухлини шкіри та меланома. Клініко-морфологічні форми, прояви, діагностика, лікування.

ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ОСНОВНА:

1. Білинський Б.Т., Стернюк Ю.М., Шпарик Я.В. Онкологія. К: Здоров'я - 2004. – 527 с.
2. Болюх Б.А. Петрушенко В.В., Ткач А.А., та співавт. Діагностика та лікування злоякісних новоутворень. Методичні вказівки для організації самостійної роботи студентів. Вінниця: ДП «ДКФ», 2012.-264 с.
3. Болюх Б.А., Петрушенко В.В., Ткач А.А., Какарькін О.Я., Дроненко В.Г. та співавт. Клінічна онкологія: Посібник для студентів вищих медичних закладів ІУ рівня акредитації та лікарів –інтернів. Вінниця: ДП «ДКФ», 2012.- 704 с.
4. Бондарь Г.В., Антипова С.В. Вибрані лекції з клінічної онкології. – Луганськ, 2009. – 560 с.
5. Бохман Я.В. "Руководство по онкогинекологии" Л., 1989 г.
6. Дурнов Л.А и др. "Детская онкология", М., 1997 г.
7. Шалимов С.А., Гриневич Ю.А., Мясоедов Д.В. Справочник по онкологии. – Київ: Здоров'я , 2000. - 558с.
8. Шевченко А.І., Попович О.Ю., Колесник О.П. Онкологія. (Електронний підручник). – Запоріжжя.: ЗДМУ. – 2009. – 309 с.
9. Щепотін І.Б., Ганул В.Л.,Кліменко І.О. та ін. Онкологія. К.: Книга плюс, 2006. -496 с.
10. Чиссов В.И., Дарьялова С.Л. Клинические рекомендации. Онкология.- Москва, 2006. – 700 с.

ДОДАТКОВА:

1. Бондар Г.В., Седаков І.Є., Шлопов В.Г. Первинно-неоперабельний рак молочної залози. – Донецьк: Каштан, 2005. - 347с.
2. Гарин А.М., Хлебнов А.В. Справочник по практической химиотерапии опухолей. М. 1995. 1.
3. Давыдов М.И., Полоцкий Б.Е. Рак лёгкого. Москва, 1994. – 216 с.
4. Довгалюк А.З. Рак молочной железы (этиология, клиника, диагностика, лечение, вопросы медико-социальной экспертизы и реабилитации). - Санкт-Петербург: НТФФ “Полисан”, 2001. - 202с.
5. Соколов В.Н., Степула В.В. Первичная и уточняющая лучевая диагностика заболеваний ЖКТ. О. 1998.
6. Федоров В.Д. Клиническая оперативная колопроктология. М. 1994.
7. Харченко В.П., Кузьмин И.В. Рак легкого. М. 1994.
8. Чиссов В.И. Ошибки в клинической онкологии. М. 1993.
9. Чиссов В.И. Комбинированное и комплексное лечение больных со злокачественными опухолями. М. 1989.
10. Блохин Н.Н., Петерсон Б.Е. Клиническая онкология. 1-2 т. М. 1991.
11. Напалков Н.Н. Общая онкология. Л. 1989.
12. Пачес П.И. Опухоли головы и шеи. М. 1983.
13. Петерсон Б.Е. Атлас онкологических операций. М. 1987.
14. Березов Ю.Е. Хирургия рака желудка. М. 1976.
15. Стариков В.И., Трунов Г.В. Рак лёгкого. – Харьков, 2002. – 212 с.
16. Гешелин С.А. Неотложная онко-хирургия. К. 1988.

17. Русчо Иконописов и соавт. Пигментные опухоли. София. 1977.
18. Трапезникова М.Ф. Справочник по онкоурологии. Киев. 1989.
19. Трахтенберг А.Х. Клиническая онкопульмонология. – Москва, 2000. – 597 с.
20. Маринбах Е.Б. Рак предстательной железы. М. 1980.
21. Л.А. Дурнов. Педиатрическая онкология. М., 1986 г